

”

Ma ei tee ega mõtle kunagi midagi kellegi teise kombel või jälgedes. Nii palju originaalsust minus kindlasti on.

REIN RANNAP, muusik
LK 6

Vargused Viljandimaal

Paljud maakonna elanikud on mures oma vara pärast, sest viimasel nädalal on politsei teatanud mitmest hoonetesse sissebustumise juhtumist. Vargajõugu tegutsemist politsei siiski täheldanud ei ole.

LK 4

Algul ei saanud vedama

Kui Palu talu peremees Mikko Rahtola 20 aastat tagasi mahepõllumajandusega alustas, vaatas ta, kuidas asi Saksamaal ja Taanis toimib, ning uskus, et kahe-kolme aasta pärast on ka Eestis ja Soomes samamoodi. Läks aga natuke kauem aega.

LK 7

Sakala juhtkiri

1. SEPTEMBER

Koolis on tore, sest seal saab targaks ja on vahetunnid

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Kibe pere elab Suure-Jaani vallas ilusas Männiku talus. Tänavune sügis on neile natuke eriline, sest vanemad lapsed, kaksikud Kristen ja Laura-Liisa lähevad Tääksi kooli esimesse klassi.

Kairi Kibe ütleb, et temal ega tema abikaasal laste koolimineku pärast mingeid muresid küll ei ole.

«Tääksi kool on väike — õpetajal on laste jaoks aega. Tegelikult on ju kihvt, kui su lapsed kooli lähevad,» leiab pereema. Tal endalgi on Tartu ülikoolis õppimine veel pooleli.

Kristen ja Laura-Liisa toovad toast oma uhiuued ranitsad. Kui Kristen ei taha seda selga panna, noomib õde: «Pane ikka, muidu kõik arvavad, et sa lähed lasteada!»

Ka pisiõde Hanna-Liisa võtab ennast oma roosa ranitsaga ritta. Vanemad lapsed ütlevad, et see on beebikooli kott.

«Kui meie päris kooli läheme, läheb tema beebikooli ja tal

on seal lõbus,» räägib vanem õde.

Lugemine on selle pere kaksikutele juba selge, Laura-Liisal on parajasti käsil «Bullerby lapsed».

Ta kinnitab, et tahab kooli minna.

«Siis saan ma targaks,» arvab Laura-Liisa nii, nagu arvavad kõik temavõltsed säravilmsed koolitee alustajad.

Seejärel loevad nad üheskoos üles pere loomad: kolm kassi, koer ning üks suur ja üks väike kala. Natuke liitmist ja õige vastus, kuus, ongi käes.

Suvest rääkides nimetavad lapsed kõige toredama elamusena rattasõitu. Nad vudivad tuppa ja tulevad tagasi õue, medalid käes. Need on võidetud tillu rattarallil Tartus.

Kooliskäimise plaanid on täpselt tehtud.

«Alguses emme autoga viib ja siis, kui oleme suuremad, läheme bussiga,» ütleb Laura-Liisa.

Kui ema küsib, kas parem on kodus nohus olla või ikka kooli minna, vastavad mõlemad, et koolis on parem.

«Seal on vahetunnid,» lisab Kristen selgituseks.

Sel sügisel läheb Viljandimaal esimesse klassi 450 last.

See on natuke poseeritud pilt: batuudil ju ranitsatega ei hüpata, aga koolilapse seisusest tuli kuidagi märku anda. Pisiõde Hanna-Liisa ei saanud Kristenist ja Laura-Liisast maha jääda.

ELMO RIIG

AP Mets

Ostame
metsakinnistuid,
kasvatavat metsa
ja põllumaad.

Info tel 434 2330, 505 7355.
E-post apmets@apmets.ee

ILM

Täna puhub lõunatuul kiirusega 2–5 meetrit sekundis. Sooja on 18–20 kraadi. Viljandi järve vee temperatuur oli eile pärastlõunal 19 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 6.14 ja loojub kell 20.20.

JUUBEL

90
Votele
Kuusik,
Viljandi
nukuteatri
asutaja
(Sünnipäev
on 2. septemril).

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

Ilusat kooliaasta algust!

Viljandi Maavalitsus

Suure-Jaani Gümnaasium

Uku

Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool

Viljandi Gümnaasium

Jakovsoni Kool

Auto Moto

Viljandi Gümnaasium

Dentes A&E

Viljandi Hambakliinik

NUIA PMT

DELUX DREAMS

Viljandi Hambakliinik

SanErika

N24
www.on24.ee

JUHTKIRI

Nüüd läheb alles lahti

Kooliaasta alguse puhul on kombeks öelda: kõik on uus septembrikuus. Mõistagi ei maksa sellesse ütlusesse liiga tõsiselt suhtuda. On ju nii, et kunagi ei ole uuel õppeaastal päris kõik varem olemata olnud. Mõnikord on muutused tagasihoidlikumadki, kui on oodatud ja loodetud.

Ka Viljandi gümnaasium pole oma teist õppeaastat alustades täiesti uus, kuid värskesse koolimajja kolides on nõelasilmast tulnut siiski nii palju, et eespool mainitud ütlus sobib nagu pliats pinallisse. Võib lausa öelda, et olles asenduspindadel suuri pingutusi ja kompromisse nõudnud esimese aasta üle elanud, hakkab riigigümnaasium alles praegu täiel rinnal olema ja tegutsema. Nüüd läheb alles lahti!

Septembrikuu algul tavatsetakse öelda ka: uuel aastal uue hooga. Seegi kehtib Viljandi gümnaasiumi puhul hästi, sest varasemaga võrreldes on selle haridusasutuse olmetingimused võrreldamatult paremad ning ilmselgelt avaldab see koolipere meeleolule mõju.

Tänases tänavaküsitluses soovis lehetoimetust inimestelt teada, kas riigigümnaasium võiks parandada Viljandis antava koolihariduse kvaliteeti. Sellele küsimusele vastamine on praegu puhas ennustamine, sest järeldusi saab teha alles mitme aasta pärast. Positiivseks muutuseks oleks aga vaja, et hoogu ja guks ka kõigisse teistesse Viljandi-maa koolidesse, sest neist õppeasutustest pärit lapsed täidavad tulevikus gümnaasiumi klassiruumid. Niisiis: hoogu kõigile õpetajatele ja õpilastele!

REPLIIK

Tähelepanelik kodanik

Kui tänu politseisse tehtud kõnele on mõni roolijoodik rajalt maha võetud, laamendaja kinni püütud või vägivaltatseja teolt tabatud, nimetatakse korrakajaid teavitanud inimest pressiteates ja meedias sageli tähelepanelikuks (linna)kodanikuks. Mõistagi tahtest teda tunnustada. Pahatihti tundub niisugune tituleerimine aga ebatäpne ja isegi eksitav.

Olen nõus, et kui möödakäija märkab ööpimeduses hiirvaikselt tegutsevaid sissemurdjaid, on «tähelepanelik kodanik» igati paslik määratlus. Ent kui auto tuigerdab ühest teeservast teise ja pealtnägija politseisse helistab, siis kas tema puhul on see sõnapaar ikka õige? Kas natuke maad eemal puruneva aknaklaasi klirina kuulmiseks või teisel pool tänavat toimuva kahluse märkamiseks peab olema tingimata tähelepanelik?

Murekoht seisneb minu meelest selles, et kõnealust määratlust valesti tarvitades võidakse anda sõnum, nagu poleks pahateost politseile teatamine loomulik tegutsemisviis, vaid midagi erakordset. Märksa rohkem võiks kasutada näiteks väljendeid «kodanikukohust täitnud» või «hoolivust üles näidanud» inimese.

KARL-EDUARD SALUMÄE
Sakala 433 0048

Olles asenduspindadel suuri pingutusi ja kompromisside tegemist nõudnud esimese aasta üle elanud, hakkab riigigümnaasium alles nüüd täiel rinnal tegutsema.

Nädala foto. Korrektselt viidatud

Augusti lõpuks pidi mitu Viljandi munitsipaalasutust endisest kutsekooli hoonest Männimäe tee 26 välja kolima, sest kevadel otsustas linnavalitsus, et see on mõttekas tühjaks teha ja maha müüa. Et aga ostjat ei leitud, otsustati kunstikool üheks lisa-aastaks vanasse kohta jätta, sest selle asutuse uued ruumid vajavad alles remonti ja asenduspinnale kolimine olnuks hädavariant. Kolmapäeva ennelõunal olid töömehed Männimäe teel ametis vanade viitade mahavõtmisega. Kui enne rippus kahel kõrgemat sorti raudpostil mitu viita, siis nüüd näitab endise kutsekooli poole vaid üks nool. (Sakala)

KÜSITLUS

Sel õppeaastal alustab Viljandi gümnaasium tööd uues koolimajas. Kas teie arvates võiks riigigümnaasium maakonna hariduse kvaliteeti parandada?

MARI-LIIS SEPP, õpilane

AVO AILT, kasvataja

ENN LÜDIG, majahoidja

Ma arvan küll. Minul on gümnaasiumini veel kaks aastat aega, aga tahaksin riigigümnaasiumis õppida küll. Koolimaja on ilus, ainult must värv ei meeldi eriti.

Seda, kas hariduse kvaliteet paraneb, on mul raske hinnata, sest ma ei tea selle kooli õpetajate koosseisu. Aga uus koolimaja on õpilastele kahtlemata väga suur motivaator ning üks põhjus, et neljade asemel saadaks viisi.

Koolidel on aeg pilvede pealt alla tulla. Kutsekoolidesse jõuavad õpilased, kes saavad väga halbu hindeid. Aga mis puudutab uut gümnaasiumihoonet, siis must värv on minu meelest ilmetu.

UNO KARRO, pensionär

TANEL MOLOK, jurist

HEILI ZIRNASK, kodune

Uus maja on igal juhul suur asi ja muudab õppimise rõõmsamaks. Seega usun küll, et tänu riigigümnaasiumile maakonna hariduse kvaliteet paraneb.

Oskan öelda seda, et oma majas on igal juhul parem kui mõnel asenduspinnal olla. Olen kunagi Tallinnas asendusklassis õppinud ja see ei mõjunud hästi.

Raske öelda, aga ma vähemalt loodan, et see nii on. Uus hoonenäeb väga ilus välja. Oleksin tahtnud ise sellises majas õppida.

KARL-EDUARD SALUMÄE

PRÄÄNIK

Viljandi ujumiskohtades möödus rannahooaeg vetelpäästjatele rahulikult.

PIITS

Statistikaameti andmeil on Viljandimaa keskmine palk endiselt riigi madalaim.

NÄDALA TSITAADID

«Ilmselt ei ole Viljandis jõudu, mis sunniks teid oma kohalt taanduma, aga olge siis nii palju mehed, et makske oma sõidupiletid ja komandeeringuraha tagasi.»

Viljandi ekslinnapea Malle Vahtra Tarmo Loodusele ja Ardo Agasillale (Sakala, 30. august)

«Mulle meeldiks, kui teiks üleriigiline arutelu selle üle, kas me nüüd, kui taasiseseisvumisest on kaks kümnendit möödas, võime toona tehtud koopiatest loobuda ja soovi korral need uutega asendada. See pole üksnes Viljandi küsimus.»

Muinsuskaitseameti restaureerimis- ja arendusosakonna juhataja Ilme Mäesalu laulva revolutsiooni ajal tehtud mälestiste rekonstruktsioonidest (Sakala, 30. august)

«Kindlasti kavatseme oma õiguste kaitseks pöörduda kohtusse.»

Uue kunsti muuseumi juht Mark Soosaar, kellega Viljandi linnavalitsus otsustas lõpetada hoonestusõiguse lepingu. (Sakala, 29. august)

«Viis aastat tagasi peeti moeasjaks kurt, kui halvasti kõik on. Nüüd sellist kohustuslikku kirumist enam ei ole. Kolleegidena kokku saades räägivad põllumehed pigem sellest, milline masin on parem ja missugune on kuskil turusituatsioon.»

Eesti põllumeeste keskliidu president Juhana Särkava (Sakala, 29. august)

«Tänapäeval ei ole riigivõim jätnud külele oma asjade korraldamisel mingit otsest kaasarákimise õigust. Pigem vastupidi: riik kui sunniaparaat reguleerib oma seaduste ja bürokraatiaga küla elu detailideni välja.»

Valma külavanem Jaan Leetsar (Sakala, 28. august)

«Ega selline ülikerglenuk maksagi nii palju, kui sageli arvatakse. Hind on umbes sama mis ühel keskklassi sõiduautol.»

Koos sõpradega lennuki ostanud Viljandi lennuklubi liige Valter Kraavi (Sakala, 27. august)

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

EHITUS

Tarvastu viltu vajunud torni saaga jätkub

SIIM PIIRAK
siim.piirak@ajaleht.ee

Üle-eelmisel kevadel vajuma hakanud Tarvastu vaatlustornile tehtud ekspertiisist selgus, et ehitise probleemid on tingitud projekteerimisest ning vallavalitsus haub plaani projekti loojat kohtusse kaevata.

«Me ostsime torni, mis ei seisa püsti,» sõnas Tarvastu vallavanem Alar Karu.

Ekspertiis selgitas tema ütlemist mööda välja, et ehitis oli halvasti projekteeritud ning pidi seetõttu ümber kukkuma. «Sel on kaks korda nõrgem vundament kui tarvis ning ka kaheteistkümnest jalast jäi väheks.»

Kohalik Pisa

2009. aastal ehitatud tornist sai kohalik Pisa juba 2011. aasta kevadeks. Suve keskel fikseeriti viga ametlikult. Eelmise aasta mais otsustati tellida ekspertiis ning selle aasta jaanuaris kohale tulnud inseneribüroo Valgur Projekt juhatuse liige ja volitatud ehitusinsener Jaak Valgur andis paari nädalaga vastuseks, et suure tõenäosusega polnud enne projekteerimist tehtud geoloogilisi uurinuid.

Samal ajal kui Valgur hakkas kavandama võimalikke lahendusi, kinnitati torn trossidega, et hoida ära suuremaid kahjusid.

Tehti uus projekt ja praegune plaan näeb ette, et veel sel aastal valatakse uus vundament praegusest tornist maa poole ning talvel tõstetakse torn kraanaga ümber. Alar Karu arvas, et tööd saavad tehtud, kuid näiteks rahalise vastutuse peaks võtma projekteerijaks olnud osühing Palk Projekt.

Omaavalitsuse majandusnõunik Rein Anton märkis, et projekteerijaga on üritatud mitu korda ühendust võtta, kuid ettevõtja näib neid eiravat. Ka Võrtsjärve sihtasutuse juhataja Kärt Leppik märkis, et on mitu korda üritanud ettevõtjat tulutult kätte saada.

Tellitud lugu

Palk Projekti juhatusse kuuluv Lembit Tõns on ettevõtete veebiregistris inforegister.ee märgitud maksevõlglasteks ning tal on mitu hoiatust. Sakala suutis Tõnsi toru otsa saada esimesel helistamisel. Ta rääkis, et garantii ajal temaga ühendust ei võetud ning seda polevat tehtud isegi ehituse ajal.

Ekspert hinnangu tulemusena selgus, et torn on avariiohtlikus seisukorras.

ÜLLAR PRIKS

«Algul pidime olema ka ehitajad,» meenutas Lembit Tõns ning nentis, et asjad läksid teisiti. Muu hulgas märkis ta, et ehitise alla pandi liiga vähe kive ning need liigutas paigast rüüsi. «Ekspertiisi tellija tellis ka loo sinna juurde,» arvas Tõns.

Kärt Leppik, Rein Anton ja Alar Karu leidsid, et kõige õigem oleks kohtutee jalge alla võtta, sest ehituse kvaliteedis

viga polnud. Anton teadis öelda, et ettevõtjaga on proovitud ühendust võtta juba enne garantiiaja lõppu, kui vajumine avastati.

«Ega kohus trüki raha,» ütles Tõns ning lisas, et tegelikult oli esialgu plaanis torn ehitada rannale märksa lähemale, kuid valla esindaja ja Võrtsjärve sihtasutuse endine juhataja Jaanika Kaljuvee olid soovinud torni nihutada järve poole.

«Teises projekteerimise järgus liikus torn järve avaruste poole,» jutustas Tõns, kuid lisas, et räägib seda mälu järgi ning võib eksida.

Rein Antoni teada pole torni asukohta muudetud.

Tarvastu poldri vaatlustorni ehitusmaksumus oli koos käibemaksuga 42 323 eurot. Torni ehitas osühing Almar, ehitusjärelevalve eest sai Eldur Kalmanni Kaubandus 528 eurot.

Viljandimaa keskmine palk vajus taas riigi pisimaks

Viljandimaa keskmine palk kerkis aastaga küll rohkem kui Eestis keskmisena, kuid summasid võrreldes on siinsete palgatöölise kuu sissetulek ikkagi riigi väikseim.

Kui kogu Eestis oli statistikaameti andmetel teises kvartalis keskmine brutokuupalk 976 eurot, siis Viljandis vaid 745 eurot. Kõrgeim oli palk endiselt Tallinnas, 1116 eurot. Aasta esimeses kvartalis oli Viljandimaa maakondade võrdluses tagant kolmas, toona oli madalaim brutokuupalk Võrus, 670 eurot.

Aasta teises kvartalis makstakse välja õpetajate puhkuseraha ning seetõttu on sel ajal keskmine töötasu kõrgem kui eelmises või järgmises kvartalis. Viljandimaal mõjutab õpetajate palgaraha keskmist töötasu statistikaameti varasemate kommentaaride kohaselt eriti. Maakonnas oli esimeses kvartalis keskmine palk 692 eurot.

Aastaga on keskmine palk Viljandimaal kerkinud ligi kümme protsenti ehk 678 eurot 745-le. Eestis keskmisena kerkis brutokuupalk 8,5 protsenti. Ilma ebaregulaarsete preemiate ja lisatasude ta tõi keskmine brutokuupalk 7,9 protsenti.

TÖÖTASU

Eesti maakondade keskmised töötasud teises kvartalis (maakond, palk eurodes)

Harjumaa	1096
Tartumaa	957
Hiiumaa	827
Ida-Virumaa	810
Lääne-Virumaa	809
Läänemaa	805
Pärnumaa	798
Võrumaa	794
Järvamaa	786
Raplamaa	775
Saaremaa	769
Põlvamaa	763
Valgamaa	758
Jõgevamaa	755
Viljandimaa	745

Allikas: statistikaamet

Reaalpalk, milles hinnatõusude mõju on arvesse võetud, suurenes teises kvartalis 4,9 protsenti. (Sakala)

Mustlas uppus mees tiiki

Neljapäeval kell 17.30 leiti Tarvastu vallas Mustla aleviku tuletõrje veevõtukohast uppununa 1963. aastal sündinud mees.

Lõuna päästkeskuse kommunikatsioonijuhhi Marek Kiige andmeil ei olnud tegemist päästesündmusega ja seega amet edasist uurimist ei korralda. «Ekspertiisi tellib ja korraldab vajaduse korral politsei,» andis Kiik teada.

Politsei- ja piirivalveameti kommunikatsioonibüroo pressiesindaja Ragne Keisk kinnitas, et sündmuskohal käisid nii politseinikud kui meedikud. «Uppunu isik on

tuvastatud, tegemist oli 50-aastase mehega,» ütles ta. Surnukeha saadeti Keiski jutu järgi täpse surmapõhjuse väljaselgitamiseks kohtuarstlikule lahangule.

Tarvastu vallavanema Alar Karu sõnul juhtus õnnetus rahvamaja taga lahtises tiigis, mille juurde on ehitatud veevõtukoht. «Mingeid piirdeid seal küll ümber pole, aga ega selles tiigis ujumas ka käida,» nentis Karu. Tema andmeil armastavat küla napsimehed tiigi kaldal jõudehetki nautida. Uppunud mehe vettemineku ajendid ja seisund olid vallavanemale teadmata. (Sakala)

Mustla rahvamaja läheduses asuv tuletõrje veevõtukohaga tiik nõudis neljapäeval ühe inimese.

ÜLLAR PRIKS

Viiratsi vallas Verilaske külas elav Jaak Aid näitab, kuidas vargad võisid garaaži akna eest võtta: puust hokikepp lükati aknaraami alla ning se-da tõstes võeti aken eest. Nüüd on peremehel akna ette pandud trellid.

ELMO RIIG

VARA

Pikad ja pimedad ööd ajavad vargad liikvele

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Viimastel päevadel on Viljandimaa eri paigus sisse murtud taludesse ning varastatud sealt elektririistu ja muud. Politsei pole täheldanud tegutsemas vargajõuku, kuid palub kõigil oma varal silm peal hoida.

Kõige värskem politseis registreeritud vargus pandi toime ööl vastu neljapäeva. Tundmatud kurjategijad murdsid siis Karksi vallas Karksi külas nelja talu kuuri, kus nende saagiks langesid mootorsaag, neli trimmerit, võsalõikuri rakmed ning kiiver. Karksi konstaablijaoskonna piirkonnavanem Taimo Tugi lausus, et kogukahju on 3500–4000 eurot.

Kahtlast liikumist nähti ka reede öösel

Eile pärastlõunal andis Karksi küla lähedal elav Toomas Bergmann ajalehele teada, et neljapäeva öösel juhtunu puudutas ka nende küla.

«Ühelt minu naabrilt oli võetud aiakäru. Sellega oli varastatud asju veetud ning see pärast teise naabri juurde jäetud. Meie pääsesime vargusest arvatavasti seetõttu, et poiss tuli öösel koju ning tuled põlesid,» kõneles Bergmann.

Ta teadis rääkida, et reede

öösel oli Ainja järve läheduses nähtud kahtlast tuledega sõitvat autot, mis pärast seda, kui külaelanikud asja uurima tõttasid, tuled põlema pani ning minema kihutas. «Et tegemist on hajaasustusega, on inimesed külas enamasti tähelepanelikud. Arvatavasti liigub mingi punt autoga ringi ning seetõttu hoiatasin ka teisi külaelanikke.»

Bergmann on Karksi küla lähedal elanud 1985. aastast ning tänaseni pole seal tema sõnul vargusi toime pandud. «Meil on abihoonetel olnud ukseid lukustamata ning vahel kodust ära käia pole olnud mingi probleem. Seda, mis juhtus, ei osanud küll oodata.»

Aiakäruga viidi ära suur kogus mett

Ööl vastu kolmapäeva käisid vargad Viiratsi valla Verilaske küla talu kõrvalhoonetes ning varastasid võsalõikuri Shindaiwa, neli 21-kilogrammist meeaõõrit, mis aiakäruga minema viidi, ning 220 eurot sulara. Politsei hindab kahju suuruseks 1510 eurot.

Talu omanik, kauaaegne mesinik Jaak Aid lausus, et vargus võidi toime panna teisi-päeva ööl vastu kolmapäeva kella 22.30 ja 7.30 vahel.

«Mina olin südaööl veel internetis ning naine toimetas köögis. Olime pikalt mett vuritanud ja nõnda väsinud, et läksime magama ega kuulnud, kui varastamas käidi,» rääkis Aid.

Öösel toime pandud vargu-

se avastas ta hommikul ning vaatepilt oli jahmatav: meema- ja uksele oli lukukeel lõhutud nõnda sirgelt, nagu oleks seda lõigatud noaga, ning garaažiukse olid lahti. «Üks garaaži akendest oli eest võetud ning siis läbi mitme ruumi garaaži mindud. Seal oli suundutud lukustamata autosse ning varastatud sulara. Aga autos olnud fotoaparaat ei kõlvanud — ju ei tulnud selle järele,» jutustas ta.

Varguse ohvriks langenud mesinik ei oska kedagi kahtlustada, kuid nentis, et kuna neli rasket meetünni viidi arvata-vasti ära aiakäruga, ei saanud vargad olla pärit väga kaugelt. Liiatigi teatakse teda seetõttu, et talust umbes sada meetrit eemal tee peal oli suur sinine meemüügikohale viitav märk. «Mul on küll klientide pärast kahju, kuid rohkem ma mett ei reklaami.»

Küsimusele, kas vargad on tema talus ka varem käinud, vastas Aid, et eelmine juhtum jäi 15 aasta taha. Juba toona oli ta tahtnud taluhooned valve alla panna, nüüd lubas ta selle kindlasti ära teha.

Üleeile valmistas Aid garaaži akende ette metallist võresid. «Linnalegendid räägivad, et tegutsemas on mingi vargabande. Kas see ka õige on, ei oska öelda,» sõnas ta. Juhtunu taustal soovitas ta kõigil ukseid lukku panna ning väärtuslikel esemetel silm peal hoida.

Aidi jutu järgi käis vargust kohapeal uurimas ka Sakala konstaablijaoskonna Saare-

peedi ja Viiratsi valla piirkonnapolitseinik Juhan Aasna. Ajalehele politseinik kommentaare anda ei soovinud. «Ma ei saa anda kommentaare asjade kohta, mis on pooleli,» lausus Aasna.

Paanikaks pole põhjust

Viljandi politseijaoskonna juht Alvar Pähkel lausus, et arvukaid sissemurdmisi politsei täheldanud ei ole.

«Kui kusagil liiguks ringi mõni bande, siis arvatavasti oleks see juba kinni võetud,» ütles Pähkel ning lisas, et igal aastal varastatakse nii paadi-mootoreid kui murutraktoreid. «Et seetõttu varguste hulk suurem oleks, ma praegu öelda ei oska. Inimestega on ikka nii, et kui nad kuulevad vargusest, hakkavad külalegendid levima.»

Ta sõnas siiski, et sügis on politseile olnud tavaliselt väljakutsete poolest kõrgaeg: siis rikutakse avalikku korda, juuakse, lärmatakse ja lõhutakse. «Paanikaks ei ole põhjust, sest sissemurdmiste suurt kasvu me märganud ei ole. Igaüks peaks oma varal siiski silma peal hoidma,» nentis ta.

Ka Karksi konstaablijaoskonna piirkonnavanem Taimo Tugi lausus, et mida lähemaks muutuvad päevad ning pikemaks ööd, seda rohkem vargusi toime pannakse. «Aastate kaupa on see nõnda olnud, kuigi vargusi jaguneb terve aasta peale. Vaid suvine aeg on olnud vaiksem,» ütles Tugi.

Karksi kodutud loomad jõuavad varjupaika

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Kodutuid või omaniku juurest plehku pistnud lemmikloomi märgates polnud Karksi rahval varem mujale pöörduda kui valda või sotsiaal-meediasse. Tänavusest on Karksi valla sõlmitud leping Viljandi loomade varjupaiga-ga.

Karksi valla keskkonnaspetsialist Tiia Kukk ütles, et aasta algul kehtima hakanud leping on jõus 31. detsembrini. Tellija tasub teenuse osutamise ning selleks valmisoleku eest Varjupaikade mitmetulundusühingule 110,25 eurot kvartalis ning lisatasu, kui loomale tullakse järele lepingus märgitud erijuhtudel.

Loom läheb ära

«See otsus oli ikkagi mitmelt poolt peale surutud vajadus,» tähendas Tiia Kukk. Ta rääkis, et enne põigeldi püsilepingust kõrvale, sest juhtumeid, kus varjupaiga teenust tarvis läks, tuli ette üsna harva.

«Häda on selles, et kui keegi looma kohapeal kinni ei hoia, on varjupaiga töötajatel raske tulla ja teda kaa-

sa võtta, sest kass või koer on ammu juba teab kuhu liikunud, kuni nemad Karksisse jõuavad,» selgitas Kukk.

Varjupaiga juhataja Siiri Mängli rääkis, et üldjuhul on sellist olukorda võimalik vältida. «Palume inimesel looma seni jälgida ja ütleme, mis kellaajal tuleme,» selgitas ta. «Sageli on loomad sõbralikud ja neid saab senikaua kinni hoida. Kui on niisugune loom, et inimene ei julge talle ligi minna, palume meelitada näiteks vorsti või konserviga ja kas või puukuuri kinni panna.»

Remo leidis kodu

Kui vahemaa küsimus välja arvata, toimib süsteem Tiia Kuke sõnul hästi.

Varjupaiga juhataja kinnitas, et tööpõldu Karksis jagub ja hulkuvatest loomadest on teatanud nii keskkonnaspetsialist kui teised karksilased. Mõnikord on hulkur ka varjupaika kohale toodud. «Karksi vallast on tulnud päris palju kasse ja mõni koer ka ikka,» ütles Mängli.

Viimasena leidiski vajupaiga kaudu endale uue kodu Karksi vallast toodud koer Remo. Suur isane hundikoer leiti Allaste külast. Varjupaika toimetatati ta mais ja juuli lõpus sai ta endale uue peremehe.

Raudteetammist saab lai tee

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Metsavahetee, mis oli omal ajal raudteetamm ning kulgeb Päidre ja Ramsi küla vahel, on suvega saanud hoopis uue ilme.

Kunagise aukliku raja asemel on vähemalt poole laiemi avar kruusatud tee, mille ääres on kividega kindlustatud kraavid.

Osühing Sakala Teed korrastab seda juhataja Toomas Leppiku sõnutsi riigimetsa majandamise keskuse tellimusel.

Riigimetsa majandamise keskuse metsaparandustalituse tööjuht Taivo Lehesmets kostis, et remondi käigus vahetatakse välja või paigaldatakse 142 meetrit uusi truubitorusid ja 82 meetrit peenemaid torusid ehk veeriivareid.

«Kaevatakse ja puhastatakse vee ärajuhtimise kraave ja voolunõvasid, kõrvaldatakse voolutakistused senistest kraavidest, kooritakse teepervedelt ära liigne ma-

terjal, et vesi saaks teelt ära voolata, täidetakse loodusliku kruusaga suuremad augud ja kogu tee kaetakse purustatud kruusa kihiga,» loetles ta.

Kuigi tegu on kõrvalteega, peab Viljandi riigimetsa majandamise keskus seda metsaülem Elor Ilmeti ütle-mist mööda omanikuna korras hoidma. «Seal liiguvad ka metsamajandusliku töö masinad ja suured autod,» selgitas ta ja sõnas, et otsetee võimalust kasutavad ka kohalikud külaelanikud. «Metsatööd said enne ehitust ära tehtud, et mitte kohe suurte autodega uuel teel sõitma ja lõhkuma hakata.»

Ehitust alustati juba suve algul ja Ilmet avaldas lootust, et enne sügisvihmade saabumist on tee korras.

Toomas Leppiku andmetel läheb komisjon tööd hindama järgmisel nädalal, mis tähendab, et selleks ajaks peab kõik valmis olema.

Raudteetammi tee maksumus koos käibemaksuga on on ligikaudu 114 000 eurot.

ELMO RIIG

Kunagine raudteetamm ehitatakse korralikuks laiaks kruusateeks.

RAND

Hooaeg lõpeb ametlikult homme

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

Ehkki prognoosi järgi võib täna sadada, hoiab rannavalve viimast päeva Viljandi ja Paala järve ääres võimalikel suplejail silma peal.

Homsest, 1. septembrist on kolm kuud kestnud ametlik rannahooaeg kogu Eestis läbi, kuid Viljandis vältas see mõne päeva kauemgi kui mujal. Nimelt alustas osatüingu Articard esimene rannavalvur Viljandi järve ääres tööd 25. mail.

Kõik sujus

Suvekuudel oli Viljandi järve ääres rannavalve ametis iga päev kella kaheksast hommikul kella kümnene õhtul, kusjuures keskpäevast alates oli kaheksa tundi korraga kohal kaks rannavalvurit, ülejäänud tundidel üks.

Paala järve juures hoidis peesitajatel ja ujujatel kolmel suvekuul silma peal üks rannavalvur, kelle tööpäev kestis keskpäevast kella kaheksani õhtul.

Eile Viljandi järve ääres korda pidanud rannavalvur Sergei Lambinen lausus, et hooaeg möödus ohtlike juhtumiteta.

«Olin siin juba neljandat aastat ja võin öelda, et tänavune suvi oli neist kõige rahulikum,» hindas ta. «Isegi folgi ajal sujus kõik. Super!»

Sergei Lambinen märkis, et ükski inimene uppumisohtu ei sattunud, ei Viljandi ega Paala järve ääres. Kas ta tuleb Viljandi järve randa suvel valvama ka järgmisel aastal, ei osanud Lambinen veel öelda. Sel sügisel läheb ta kaitsevähke.

Oli märkusi

Linnavalitsuse hangete peaspetsialist Kaidi Braun ütles, et rae koostöö Articardiga üldiselt sujus, kuid linnal tuli mõningate puuduste tõttu märkusi teha.

Ta tõi näiteks, et Viljandi järve basseini ala oli vahepeal veetaimedest puhastamata ning rannavalvel polnud ette näidata päästetegevuse plaani õnnetusjuhtumi korral tegutsemiseks. Paala järve ääres tööl olnud rannavalvuril polnud esmaabikohvrit ja töökorras aerupaati.

Braun sõnas, et linnavalitsuse töötajad rannavalvurite tööd ei kontrollinud, sellel hoidis silma peal spordikeskus. Ta kinnitas, et pärast seda, kui puudustele oli tähelepanu juhitud, need kõrvaldati.

Viljandi linnavalitsusega sõlmitud lepingu järgi pakub osatüingu Articard Viljandi ja Paala järve ääres rannavalve-

Viljandi rannavalvurid Sergei Lambinen (vasakul) ja Andres Villem vaatavad eile pärastlõunal peaaegu tühja randa. Täpselt keskpäeval oli nii õhu- kui veesoojus olnud 19 kraadi.

AIVAR AOTÄHT

teenust ka järgmisel ning ülejäämisel suvel, töögraafik on igal aastal sama.

Kolme rannavalvehooaja eest maksab linn Articardile kokku 49 320 eurot, igal aastal

võrdselt 16 440 eurot. Ka eelmise rannavalvelepingu oli Articardiga.

Kesklinn mattus pimedusse

JOHAN-KRISTJAN
KONOVALOV
sakala@ajaleht.ee

Neljapäeva keskööl vastu reedet oli osa Viljandi kesklinnast mattunud pimedusse. Tänavavalgustus oli kustunud Lossi ja Posti tänava nurgal asuva juhtkilbi rikke tõttu.

Linna tänavavalgustuse eest vastutava aktsiaseltsi Viljandi Veevärk juhataja Toomas Porro sõnul läks tänavavalgustuse juhtimiskilbis rivist välja hämaralülit automaatikaplokk. Ta ütles, et riket polnud keeruline kõrvaldada ja edaspidi peaks kõik korras olema.

Porro kutsus inimesi üles samasugustest riketest teatama, et viga saaks kiiresti parandatud. Tänavavalgustusega seotud muredest saab anda teada veevärgi automaatvastajale numbril 435 4000 või e-posti aadressil valgustus@viljandivesi.ee.

TÄPSUSTUS

Eilses lehes avaldatud esimesse klassi astuvate laste nimekirja oli koolitöötajatel sattunud näpuviga. Holstre kooli läheb Günter Teder. (Sakala)

UUS PROACE ON KOHAL!

Tule proovi!

Eripakkumine!
Hind al 17 390€
Tavahind 19 990€

ALWAYS A
BETTER WAY

Amserv Viljandi
Karula teeristi, Saarepeedi Vald
Telefon 650 2171
www.amservauto.ee

TEEMAD

Toimetaja TIINA SARV, 433 0046, tiina.sarv@ajaleht.ee

RUUMIMAAGIA

2.—8. septembrini kestab Tartus Eesti teatri festival «Draama». Festivali kuraator on teatrikunstnik Iir Hermeliin ja teatripeo teema «Ruumimaagia».

INTERPREET

Ande üle muusik ei kurda, aga fanatismi võiks rohkem olla

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Tänavu peab oma kuuekümnendat sünnipäeva terve hulk väljapaistvaid eesti muusikuid. Neist Rein Rannap tuleb neli päeva enne juubelit, 2. oktoobril, oma kontserdiga ka Viljandisse.

Rein Rannap, kas ütlete peatselt saabuva sünnipäeva eel oma eakaaslase Tõnu Kaljuste kombel, et pole midagi paremat kui vananeda ja areneda?

Sellele ma ei saa vastata. Sest ma ei tee ega mõtle kunagi midagi kellegi teise kombel või jälgedes. Juba põhimõtteliselt. Nii palju originaalsust minus kindlasti on.

Lisaks Tallinna konservatooriumile olete õppinud nii Moskvas kui Los Angeleses. Mida see teile on andnud? Võib ju mõelda, et loovisiku puhul on põhiline jumalast antud anne, mida teil jätkub, mitte suur õppimine.

Ega jah loomingut väga palju õppida saa. Või vähemalt pole veel avastatud, kuidas seda õpetada.

Olen elukogemuste põhjal alles hiljuti hakanud mõistma, et kolmikust «anne, haridus, töö» on siiski just viimase hulk kõige tähtsam. Jah, töö, sihi-kindlus, tahtejõud — need on tulemise koha pealt kõige määravamad. Ande üle ma ei kurda, aga fanatismi võiks rohkem olla.

Klaverimängu osati Moskvas küll õpetada, kindlasti hoopis teisel tasemel kui Eestis. Aga viimastel aastatel olen otsustanud, et edaspidi pühendun ainult oma muusika ja oma seadete ettekandmisele. Olen end varem liiga palju kilustanud: klassika ja popp, esitamine ja helilooming, improviseerimine, vahepeal veel isegi kontserdituuri korraldamine...

Praegu määratlen end klassikalise heliloojana, kes vahel oma loomingut ka ise esitab.

Rein Rannapil on säravaid ja ärritavaid ideid jätkunud juba aastakümneid ning need ei paista veel otsa saavat.

PEETER LANGOVITS (POSTIMEES)

Sõna «klassikaline» on siin muidugi suhteline ja vabalt tõlgendatav. Eks mu muusikas ole alati olnud ja jääbki olema tugevaid mõjutusi popist, rokist ja rahvamuusikast, muidugi lisaks mõjudele varasemast klassikalisest muusikast ja minimalismist. Aga ma ise loodan, et mul on õnnestunud need kõik oma isikupäraseks käekirjaks kokku sulatada.

Otsustada, kas see on mul õnnestunud või mitte, saavad muidugi ainult teised ja seda ilmselt alles tulevikus.

Oma esinemistel olete ikka millegi eriliseks välja tulnud. Kunagi isegi pahandati teiega lugupidamatu suhtumise pärast klaverisse. Ühelt poolt võib seda pidada nii-öelda äriplaaniks — publikut peab ju millegagi meelitama —, teisalt on selge, et te lihtsalt ei talu rutiini. Kas on oodata

veel mõnda hullu ettevõtmist või on nendega lõpp?

«Pidada nii-öelda äriplaaniks...» Klaverit olen kohelnud alati lihtsalt ja loomulikult kui vahendit, mille kaudu ennast väljendada, ning kasutanud teda, kui vaja, ka äärmuslike seisundite kuulajateni viimiseks, intuiitiivselt. Mingit läbimõeldud plaani sellega tähelepanu äratada pole olnud.

«Hullu ettevõtmist...» Jah, ega ma klaveri alla vahest rohkem ei poe. Ei tõmba kuidagi enam sinna. Aga see ei tähenda, nagu oleksin ma vanaks jäänud! (Naerab.)

Äärmuslik majanduslik piiratus kultuuri valdkonnas ei võimalda Eestis suuremaid plaane ellu viia. Klaverit mängida muidugi veel saab, aga näiteks plaadi salvestamiseks pole Eestis sobivat klaverit.

Kes on need muusikud, kelle

loomingut või esinemist te ise kõige rohkem naudite?

Viimasel ajal ei tööta ma küll mitte 24/7, nagu see väljend on, kuid vähemalt 12/7, isegi suvel. Vähemaga ei ela ära. Põhiliselt komponeerin, aga ka harjutan. Seetõttu on jäänud need ajad, mil ma käisin palju kontsertidel, ja kunsti nautimise ajad kaugele minevikku.

Kui miskit enda jaoks täpsustada tahan, surfan internetis ja kuulan seal lugude algusi. Kui aga hästi järele mõelda, siis viimati nautisin muusikat alles sel talvel neljakuulisel seljakotireisil Kagu-Aasias. Nautisin rahvamuusikat, eeskätt gamelani Birmas ja Indoneesias.

Mida pakute oma juubelikontserdil sel sügisel Viljandis?

Minu algne idee, millest asi arenema hakkas, ei olnud mingi niinimetatud juubelikont-

Praegu määratlen end klassikalise heliloojana, kes vahel oma loomingut ka ise esitab.

sert. Lihtsalt soovisin juba mõnda aega kirjutada üht pikemat teost gregoriaani koraali stiilis laulvale meesansamblile ja sooloklaverile. Lõpuks leidsin tekstiliselt sobiva olevat Rumi, XIII sajandi sufi müstiku ja poeedi.

Pakkusin idee ansambli Vox Clamantis juhile Jaan-Eik Tulvele ja ta oli nõus. Tema siis käis mõtte välja Eesti Kontserdile, kus omakorda otsustati

see kava panna aega, mis on mu juubeli naabruses.

Nimetatud teos täidab ühe kontserdipooli. Teine pool oli pikka aega lahtine. Lõpuks otsustasin mängida oma uuemaid, viimastel aastatel loodud instrumentaalseid popmeloodiaid. Mõningad neist on enne kõlanud erinevas seades, näiteks klaveriduo 2ÜHEL esituses. Kõik selle kontserdi seaded on uued.

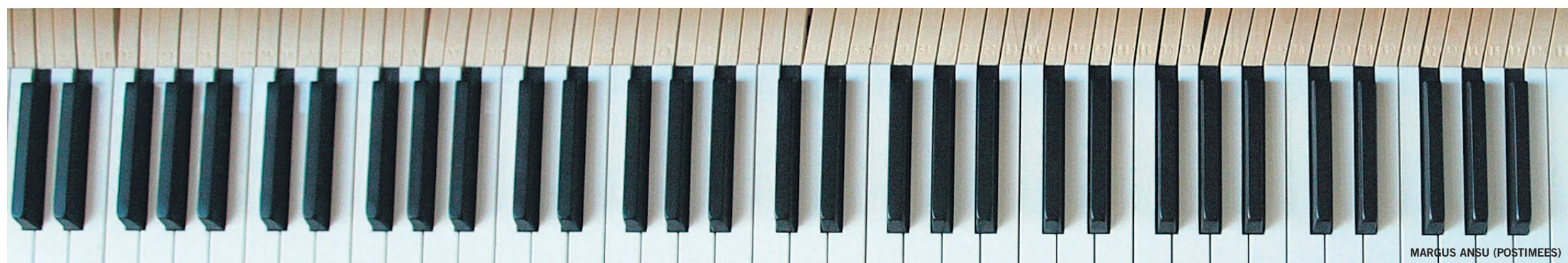
Algul kahtlesin: et Rumi-teos on nii-öelda tõsine muusika, siis kas sobib teises pooles mängida kerget muusikat? Kui aga järele mõelda, ei ole ükski mu teos sada protsenti klassikaline ega sada protsenti kerge — kui muidugi laulud kõrva le jätta. Ja vaheldus kuulub kuulajale marjaks ära.

Rumi-teost praegu just kirjutan. Olen lõpusirgel ja vaatan, et kuigi koosseis on klassikaline, tuleb sinna ikkagi palju elemente, mis võiksid laiemalt võttes kuuluda ka kergesse muusikasse, nagu *ambient* ja nii edasi. See lihtsalt on nii, sest niisugune ma kord juba olen: kui loon midagi siiralt, tulebki välja selline *cross over*, žanrite piire ületav laad.

Mõtlesin mõni päev tagasi, et Rumi-loo helikeelt võiks ehk nimetada «progerokk ilma luude-kontideta». Selles mõttes, et kuigi meloodia on põhiliselt, nagu ikka, Rannap, siis samas pole seal enamiku ajast konkreetset rütmi ega pulssi, meloodia ja harmoonia hõljuvad vabalt tühjas aegruumis.

Tavaliselt kirjutan teose valmis ja alles siis hakkan tal pealkirja mõtlema, kuid seekord tuli kontserdi varase väljakuulutamise tõttu uudisteotele juba kevadel nimi ära panna. Selleks sai pärast pikki otsinguid «Taevane ja maine». Pole just kõige originaalsem, kuid vähemalt annab õigesti ja täpselt edasi Rumi poeesia ja ilmselt samuti tema kui isikuse olemust: ühest küljest pühamees ja vaimne õpetaja, teisest küljest kirklik ja kindlasti ka puudustega inimene.

Tekst on ingliskeelne vaba tõlge pärsia keelest. Selguse huvides projitseerime ekraanile ka eestikeelse tõlke.

MARGUS ANSU (POSTIMEES)

ETTEVÕTJA

Soomlasest mahemees harib Eesti maid

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Soputades kunagise kuitatimaja pööningul hernevihtu, mis puittala külge just nagu silgud ritta on kinnitatud, ütleb Mikko Rahtola, et varsti peab neil külge pöörama, muidu võivad sissepoole jäänud kaunid hallitama minna.

Sedaviisi kuivatatakse Palu mahetalus seemneherneid. Õue peal on rodus veel Türgi ubade vihad. Neid ripub raudkonksude küljes maakivist kõrvalhoone räästa all ja ka nööri, kuhu sobiks sama hästi pesu kuivama panna.

Kaks tuhat mahlapuud

Palu peremees Mikko Rahtola tegeleb peajasjalikult köögiviljaga. Palu talu on üks viiest majapidamisest, mis moodustavad osaühingu Tammevald. Kolm Tammevalla talu asuvad Soomes ja kaks Tarvastu vallas Mõnnaste külas.

«Kasvatame köögivilja seemneks ja müüme seda,» tähendab Rahtola ning märgib,

et valik on neil hea. «Nii jagub töölistele ka talvel puhastamist ja sortimist.»

Varem kasvatas Rahtola ka teravilja ja ristikut ning poolteist hektarit oli maasikate all. «Olime vist ühed esimesed, kes karpides mahemaasikaid müüsid. Läksime nendega Tallinna, Viljandisse ja Pärnusse,» räägib ta.

Siis jäi aga maasikakasvatuse soiku. Häda oli selles, et suvi tõi väga palju tööd, samas kui ülejäänud aastal polnud midagi teha.

Osaühingul on praegu ainult üks põhitööline ja see on naine. Rahtola sõnul sai suure traktorid väiksemate vastu välja vahetatud: nii on ühest küljest otstarbekam ja teisalt tuleb naisterahvas väiksematega paremini toime. Vahepeal, eriti õunapuude lõikamise ajal, toimetab ettevõttes ka hooajatoõlisi.

Osaühingul on Halliste vallas kaks tuhat õunapuud. «Ilmselt 1975. aasta paiku istutatud Õisu sovhoosi aiaks,» nendib Rahtola ning lisab, et need ostis Tammevald pärast seda, kui ta oli ehmatusega näinud, kui palju selles aias õunu on ja kuidas need kõik autoga prügimäele viiakse.

Pärast puude soetamist selgus, et mahlaõuna ostjaid pole

kuigi palju. Nii tuli ise mahla tegema hakata. «Mul on osalus ka Soome mahlaetevõttes ja tundub, et sel aastal saame ühe Tartu tootjaga kaubale,» kõneleb Rahtola.

Mõnnastesse mahedaks

Soomes agronoomi ja mahe-nõustaja ametit pidav Mikko Rahtola tuli Eestisse põllumeheks 1998. aastal. Tema Soome kodu asub Helsingist sada kilomeetrit põhja pool Lahti lähedal.

Esialgu oli Tammevalla Eestis ainult maa ja mitte ühtegi hoonet.

«See käis niimoodi. Olime naabrimehega, kes on mahe nagu meie, Soomes kohtunud ja arutanud, et peaks Viljandi-maal mahetootmisega tegelema. Nemad olid osa vanaisa maid tagasi saanud ja meie tahtsime maad osta. Esialgu tegime põldu ja siis asusime otsima elukõlblikku maja. Naaber leidis siit kõrvalt elamise ja üks vanem proua, kes ei jõudnud enam Palu talu pidada, küsis, kas tahan seda ära osta,» jutustab Rahtola.

«Tahtsin,» jätkab ta. «Eks siin ole kõige paremad maad ja koht on mõnus. Ilus on — ei ole nii tasane nagu Põhja-Eesti — ja tuttavaid oli ka ees.»

Palu on üks viiest talust, mis moodustavad osaühingu Tammevald ja kus tegeldakse eelkõige seemneköögivilja kasvatamisega. Fotol on Palu talu tillipõld, millest osa on juba üles võetud.

Praegu on osaühingul maad kokku 160 hektarit: Päidres rohkem ja Mõnnastes vähem.

Algusaastate kohta ütleb Rahtola, et see, mis Eesti maa-eluga toimus, tundus päris hirmus. «Pangad laenu ei andnud, toetust ei olnud ja maailmaturu hinnad olid põhjas. Lausa kole oli vaadata, kui raske kõik oli. Jõudsime siis otsusele, et harime maad niipalju, et see püsib korras.»

Mahepõldudel tuleb umbrohuga kõvasti võidelda. Selle kontrolli all hoidmiseks kasutatakse Tammevallas näiteks viljavaheldust ja masinat, mida Rahtola nimetab leegitajaks.

«Leegitajal on gaasipudelid ja teda lükatakse vagude vahel kahe ratta peal edasi. Kui umbrohi on väike, siis kõrvetab ta selle ära,» selgitab ta ning mai-

nib, et Soomes on niisugune masin tavaline, aga Eestisse jõudis see mõnevõrra hiljem.

Eesti keel suus

Nüüdseks on Mikko Rahtola Eestis mahemaad harinud juba 15 aastat ja püsivalt Mõnnastes elanud ühe aasta. Eesti keel on tal selle ajaga suhu saanud. «Siis, kui väsinud olen, läheb sassi, aga muidu... See aasta siin on väga tähtis olnud,» tunnustab ta.

Tähtis pole see aeg olnud ainult keele õppimise, vaid ka kontaktide loomise mõttes. «Mitu aastat sai Soomest Eestis käidud kolm või neli päeva korraga, aga nii ei jõua ju suhelda,» ütleb Rahtola. Nüüdseks on siin tutvusringkond tekkinud.

Et Palu talu peremees on ka põhjanaabrite mahenõustaja, teab ta rääkida, et Eesti on mahetootmises Soomest juba mööda läinud. «Soomes on mahepõldude osa üheksa protsenti, siin aga natuke suurem.»

Maheklubi andmetel oli Eestis 2012. aastal mahepõllumajandusliku maa pindala 144 149 hektarit, mis moodustas 15,3 protsenti kogu põllumajandusmaast, ning mahetootjaid oli siin 1478.

«Soomes on rohkem mahapiimatootjaid. Eestis tegelevad sellega ainult üksikud talud, näiteks Pajumäe, aga meiereid pole. Mahelambaid on jälle Eestis rohkem,» võrdleb Rahtola.

Ta usub, et mahetootmine aina areneb. «Ega ma muidu seda tööd teeks — taluelu ei ole ju lihtne.»

Rahtola nendib, et kui ajas tagasi vaadata, siis Eestis ja

Soomes on mahetoidu edene-mine olnud pisut pikaldasem kui mõnel pool mujal.

«Kui 20 aastat tagasi alustasin, vaatasin, kuidas asi Saksa-maal ja Taanis toimib, ning uskusin, et kaks või kolm aastat ja ka meil on kõik olemas. Läks aga natukene kauem. Viimased paar aastat on siiski juba päris head olnud,» sedastas ta.

Põhjuseks, miks asi venima jäi, arvas mahenõunik, et meie ketipoed pole eriti vaeva näinud ja levinud on mõtlemine, et tavatooted on siin niikuinii paremad kui Kesk-Euroopas. «Kui kohalik pood mahedat ei müü, siis inimene ei hakka ju mine-ma linna teise otsa. Meil on elanikke hõredalt. Seevastu Taanis võistlevad kõrvuti kõik kaheksa eri keti poodi ja kui üks ei müü, siis teine teeb seda ikka.»

„Eks siin ole kõige paremad maad ja koht on mõnus. Ilus on — ei ole nii tasane nagu Põhja-Eesti.“

MIKKO RAHTOLA,
Palu mahetalu peremees

Positiivse noodina tõi Rahtola välja talude otsemüügi. «Selle osa võib olla maksimaalselt 20 protsenti, kuid see on väga oluline näitaja. Inimesed saavad sedaviisi talutoodangu-tutvuda ning talumeestega arutada, mis on mahetootmine ja miks mahetoitu süüa.»

Tarvastu vallas ei ela pelgalt mulgid

Palu talu peremees Mikko Rahtola tegutseb osaühingus Tammevald koos teiste soome mahetalunikega. Neist kolm elab üle lahe, ent üks Mõnnastes.

Nagu ütles Tarvastu valla registripidaja-arhivaar Tiina Almers, on välismaalasi Tarvastu valda tulnud üksjagu, aga paljud neist on pärast siia kolimist end eestlasena kirja pannud. «Rahvus on statistiline näitaja ja selle märkimine on inimesele vabatahtlik,» tähendas ta.

Rahvastikuregistri selle aasta augusti andmetel elab Mõnnaste külas kaks soomlast, ent valla peale kokku on neid 13. Teiste rahvuste esindajatest kõige rohkem on vallas venelasi, 121.

Lisaks neile on seal kuus valgevenelast, 23 ukrainlast, neli lätlast, kaks sakslast, kaks poolakat, kaks grusiini, kaks koma, üks taanlane, üks moldaavlane, üks leedukas, üks tšehh ja üks inglase. (Sakala)

Päev enne seda, kui Palu mahetalus algas peremees Mikko Rahtola eestvedamisel talulaat, käis maja ümber hooone töö. Vana kuivati pööningul kuivasid kimpudesse seotud herned ja õue peal pikas reas Türgi ubade vihad.

MÄLESTUSED

Kuidas ma Ärmal karjapoiss olin

OLEV UDRAS,
endine karjapoiss

Oli kuum augustikuu päev 1944. aastal. Rinne lähenes, kuuldus kauget suurtükikõminat. Pommitati Valga raudteejaama.

Olin kaheksa-aastane. Olime ema ja väikese õega ühe kivimaja keldris pommivarjendis, kui sinna tuli käesidemega naine ning teatas, et Valga ümbruses on oodata suuri lahinguid ja kohe evakueeritakse kõik linna elanikud. Igäühel kästi järgmisel päeval turuplatsile ilmuda.

Olimegi hommikul seal kohal ja ees ootas palju hobuveokeid. Meidki mahutati ühte nendest ja voor hakkas varsti liikuma. Oli mitukümmend hobust ja vankrit, kõik täis inimesi koos vähese kraamiga.

Kui olime jõudnud linnast välja põldude vahele, kostis äkki hävituslennukite mürinat ja voori kallale sööstis kaks viisnurkadega lennukit. Nad tulistasid pardakuulipildujatest. Rahvas jooksis küll põldudele, kuid varjuda polnud kuhugi. Oli näha, kuidas lendurid naersid, kõigutasid tiibu ja tulid üha uuele ringile. Hirmunud hobused jooksid koos vankritega mööda põldu laiali, kaks hobust jäi teele vereloiku lammale. Seejärel madistasid hävitajad kuskil eespool.

Aegamisi koguneti, seati voor jälle korda ja asuti tee. Kui jõudsime järgmisest metsast läbi, nägime kahurimürskude hunnikut, mille ühes otsas põlesid mürskukastid. Kuidimehed kiirendasid sõitu ja õigesti tegid: varsti kärgatas tohutu plahvatus, mulla ja suitsu sammaskerkis metsa kohale. Paari päeva pärast jõudsime Abja alevisse. Meie pere paigutati Leesmendi tallu.

Võim vahetub

See oli tüüpiline Mulgi talu. Elamu rehega kokku ehitatud. Parsil vili. Laut, tall, ait, maa-kivist kelder. Vahetevahel kadus peremees rehe alla ja küttis seal mitu tundi sauna. Ma ei pööranud sellele esialgu tähelepanu, kuni ühel päeval kutsus ta mind endale appi. Selgus, et ta oli ametis puskari ajamisega. Maitses esimesi niresid, oli juba kenakese auru all. Ütles, et nüüd on kangus käes, ja soovis, et ma täite pudelite asemele tühje vahetaksin.

Vaikne aeg ei kestnud kaua. 25. septembri varahommikul raputas alevit suurte sõjamasinate müra. Saksa väed olid taganemas. Samal ajal hakkasid raudteeliinilt kostma plahvatused. Jooksin lähemale ja piilusin künka tagant. Kaks Saksa sõjaväe vormis meest liikusid raudteel, prisked seljakotid seljas. Eespoolne paigutas rööpalukkude alla lõhkeaine, mille tagumine umbes 100 meetrit tema järel lõhkas. Nii liikusid nad edasi Karksi-Nuia poole, olles raudtee täielikult purustanud.

Siis järgnes vaikus. Alevis hakati heiskama sinimustval-

Ärma talu on praegu tuntud kui president Toomas Hendrik Ilvese kodu. See koht kuulub Ilveste suguvõsale juba 1763. aastast.

geid lippe ja ennelõunal oli see kõigil majadel. Ka meie maja peremees otsis lipu välja. Sel päeval ja kogu öö oli alev lipu ehtes. Küllap see toimus Otto Tiefi valitsuse korraldusel.

KOLM

Kolm päeva hiljem lõuna paiku ratsutas õue kolm vene ohvitseri. Nad nägid head välja, ühel olid ainult pagunid papist ja tärnid tindipliiatsiga peale joonistatud.

Järgmise päeva ennelõunal nägin Punaarmee ahelikke lähenemas. Teatasin sellest teistele ja me läksime õuel olevasse keldrisse. Ahelik lähenes vaikselt, automaadid laskevalmilt käes. Sammuti umbes viiemeetriste vahedega. Sõdurid olid väga väsinud ilme ja tõntsi sammuga. Nad vaatasid vaid enda ette. Riided olid võidunud, näod habetunud ja pesemata.

Kolm päeva hiljem lõuna paiku ratsutas õue kolm vene ohvitseri. Nad nägid head välja, ühel olid ainult pagunid papist ja tärnid tindipliiatsiga peale joonistatud. Kahel olid ka automaadid.

Otsekohe aeti meid keldri

seina äärde. Üks jäi valvama ja kaks otsisid maja läbi. Selle puistamise käigus kadus laualt peremehe hõbeuur ja pöönin-gult suitsuliha. Ka mitu raadio-aparaati seoti nõoriga sadulate külge.

See tehtud, võttis juhtiv ohvitser frentsi seljast, ammutas kaevust pange vett ja pesi nägu. Meid oli lubatud automaaditoru eest ära tulla. Nägin, et ta mõlemad käevarred olid kuni küünarnukini kaetud käekelladega. Ema arvas, et surnute küljest võetud.

Järgnes uus seinä äärde ajamine, sest üks mees oli leidnud kummuti sahtlist paki sportpüssi padruneid. Peremehele pandi nagaan rinna vastu ja päriti, kus on püss. Suure vaevaga sai too selgitada, et padrunid kuulusid põgenikele ja ta ei ole püssi näinud. Lõpuks leppisid ohvitserid sellega ja ratsutasid minema. Aga peremees oli kindel, et sääraseid külalisi tuleb veel.

See võis olla 1. oktoobri päiku, kui alevist tuli naisterahvas ja ütles, et meie kui sõjapõgenikud peame liikuma edasi järgmisse kohta — vallavanema tallu, kuhu on otse läbi metsa umbes kaks kilomeetrit. Emal väike öde süles ja minul kandamiseks lapsevoodi — nii kõndisimegi Ärma talu poole.

Soe vastuvõtt

Ärmal võeti meid hästi vastu. Saime pisikese toa otse välisukse kõrval. Kohe pakuti süüa ning toodi voodiriided, sest neid meil ei olnud. Esimene

asi, mis mulle silma hakkas, oli kõrge kappkell. Selle pendel liikus väga aeglaselt. Kella kõrval oli harmoonium.

Ärma talu oli olnud eestiaege vallavanema kodu, kuid too oli Siberisse küüditatud. Talu elas oma elu ikka edasi ja nagu ma aru sain, töötasid kõik selle elanikud kooperatiivi korras, söögi ja riiete eest. Talu oli olnud jõukas ning 1944. aastal olid säilinud kõik hooned ja ilmselt ka kariloomad.

Suures hoones oli avar ühistuba pika söögilauaga, köök ja saksakamber. Seal oli elanud vallavanem ise. Puna-sest tellisest laut oli puhas ja seal oli kuus lehma. Tallis oli kaks hobust ja varss. Oli ka suur katusega kelder ning veidi eemal künka otsas kaks saunikute maja: ühes elas kuivetu-nud sulane, keda kutsuti Jaskaks, teine oli tühi.

Minu huvi oli elamu pööningul käia. Seal olid virnadesse laotud raamatud, mõniküm-mend neist saksakeelsed ja nahkköites. Mulle jätkus seal huvitavat lugemist kogu Ärma perioodi kestel.

Ema oli tol ajal 38-aastane ja ta võeti heasoovlikult kohe teenijate hulka. Noid oli seal veel kaks. Minule pandi üles-andeks karjas käia. Varsti sain seda teha vaid õhtupoolikutel, sest pidin kooli minema. Olin kaheksa-aastane ja seega juba ühe aasta kooli hilinenud.

Esimene klass asus puuma-jas Järve tänava ja Pärnu maantee risti lähedal. Õpetaja oli umbes viiekümnene väga range olemisega naisterahvas.

Esimene katsumine möödus mulle edukalt: õpetaja jäi minu lugemis- ja rehendamisokusega väga rahule.

Kooliskäimine oli mulle meelt mööda. Kui aga pärast külmade tulekut kari lauta jäi ja karjasetööd ei olnud, anti mulle muud tegevust. Talus on ju alati midagi teha: väikest öde hoida, kartuleid koorida, ahju ja pliiti kütta...

MAJAD

Suures hoones oli avar ühistuba pika söögilauaga, köök ja saksakamber. Seal oli elanud vallavanem ise. Puna-sest tellisest laut oli puhas ja seal oli kuus lehma. Tallis oli kaks hobust ja varss.

Selgus, et eestiaegne vallavanema talu oli ka uue korra ajal vallavanema taluks määratud. Too ilmus sinna harva — elas vist alevis. Kui aga tuli, nõudis süüa. Söök viidi saksakambrisse. Seal ta tegeles mingite paberitega ja sageli ei õöbinud. Talutöö vastu ta huvi ei tundnud.

Enne jõule leidis aga aset muutus. Kahe reega sõitsid kohale mingid ülemused ja tut-

vustasid uut vallavanemat. Eelmine oli kinni pandud riigi raha omastamise eest. Uus vallavanem oli samade maneeridega nagu eelmine: võttis toidu ja kadus. Talu elas ilma temata vaikselt edasi.

Õige vallavanem

Siin võiks jutustusele punkti panna. Ent 1957. aastal, kui ma olin Tallinna polütehnilise instituudi üliõpilane, kohtasin juhuslikult üht teise kursuse majandusüliõpilast, kes ütles end Abja kandist olevat. Kui laususin, et olen ka natuke aega seal kandis, Ärma talus, elanud, läks ta nagu imestusest naerule. Tegu oli Eesti naiste malemeisteri Maa ja Ranniku vennaga. Nende pere oli Ärmale kolunud pärast meid.

1965. aasta suvel, kui sõitsin Pärnust Valga poole, otsustasin ka Ärmal ära käia. Keerasin oma Moskvitsiga tuttavat teed pidi alevist välja. Kuid aeg oli teinud oma töö. Leesmendi talust oli järel vaid kelder. Ümberringi põldudel mürisesid traktorid ja põllutöömasinad — pidi traktori jaama filiaal olema.

Ärmale viis vilets tee — ilmselt seda ei kasutatud. Talu õuel tuli mulle vastu umbes kaheksakümnene taat. Ütles, et ta on Siberist tagasi, elab ükski ja on see õige vallavanem. Pärast põgusat tutvustamist lubas ta meil õues ringi vaadata.

Kõik hooned olid alles, ainult korvlehtla oli hävinud. Majapidamine oli aga laastatud. Lahkusin vallavanemast ja Ärma talust kurvalt.

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

ÜRITUSED

Viljandi vanakraamiturg on täna kell 10 Raekoja ja Köhleri pargis ning Laidoneri platsil. Üritus on tasuta ja eelregistreerimiseta. Lisainfo tel 5667 5930, 522 5296 või e-postiga viljandi.vanakraamiturg@mail.ee.

Saarepeedi laululaval on täna kell 15 suvelõpupidu lastele. Kohal batuut, jäätisebuss, pakutakse pannkooke, lastega tegelevad muinasjututegelased, suurematel lastel võimalus sõita ATV-ga. Info tel 523 4605.

Männimäe salongkinos täna filme ei näidata. Homme, 1. septembril on kell 16 animafilm «Dinoæg», kell 18 lastefilm «Õed vampiirid» ja kell 20 seiklusfilm «Kon-Tiki». Info veebilehel www.mannimaja.ee. Riia maantee 52-d, Viljandi.

Valli laululapsed alustavad oma tegevust 19. septembril kell 16 Sakala keskses. Palun andke oma osalusest eelnevalt teada telefonil 504 4317. Tallinna tänav 5, Viljandi.

NÄITUSED

Paistu rahvamajas ja raamatukogus saab täna viimast päeva vaadata näitust «Looduse aasta foto 2011».

Viljandi raamatukogu kojulaenutusosakonnas on täna viimast päeva avatud näitus «Viljandi lugudes ja lauludes» ning lasteosakonnas raamatunäitus Ellen Niidust «Suur suislepapuu». Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Karki valla kultuurikeskuse esimese ja teise korruse fuajees ning sinises saalis saab 2. septembrini näha näitust «Loodusfoto 2012».

Viljandi linnagaleriis raamatukogu kolmandal korrusel on 3. septembrini Haapsalu graafilise disaini festivali näitus «Eesti kultuuriplakat 2013». Tallin-

Männimäe salongkinos näeb filmi Thor Heyerdahli legendaarsest Kon-Tiki ekspeditsioonist, mille eesmärk oli tõestada, et Polüneesia võisid asustada Lõuna-Ameerika indiaanlased.

KAADER FILMIST

na tänav 11/1.

Kondase keskses näeb Tarah Montbelialtzi aktifotode näitust «Hermann Johanni nägemus», 15. septembrini Anna Wildrose'i kollaaži- ja assamb-laažinäitust «Sinine, valge, punane», 22. septembrini Kaarina Staudinger-Loppukaare maale müstilistest olevustest «Õised olevused» ning 22. septembrini Soomes elava kunstniku Tatjana Bergelti kollaaže «Keele ilu» ja Urve Küttneri «Visioone». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Sakala keskuse fuajees näeb 28. septembrini Evi Kauri maale. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Abja kultuurimaja Mulgi Ukua-ka ruumes on septembri lõpuni pärandkultuuri aastale pühendatud näitus «Oh aegu ammu-seid». Avatud tööpäeviti kella 11–17.

Viljandi muuseumis on 5. oktoobrini Viljandi huvi- ja kunsti-kooli õpilaste ühisnäitus «Must-rimängud». Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

Mõisaküla raamatukogus näeb Eesti Vabariigi 90. aastapäevaks valminud rändekspositsiooni «Eesti riiklikud teenetemärgid». Näitus annab ülevaate Eesti riiklike teenetemärkide ajaloost ja tänapäevast. Eksponeeritud on hulk haruldasi ning rahvale tundmatuid dokumente ja fotosid. Väljapanekut koostades on kasutatud lisaks rahvus-raamatukogu kogudele Eesti filmiarhiivi, Eesti riigiarhiivi ja Eesti ajaloomuuseumi materjale. Näituse on koostanud Lea Hein ja kujundanud Tiit Laur. Raamatukogu on avatud E, K, N, R kella 10–17 ja T kella 12–19, L ja P suletud. Info tel 436 4103.

Suure-Jaani külalistemajas saab näha Valev Seina maalinäitust «Jaunist mihkkipäevani». Ilmatari tänav 3-a. Tel 551 5932.

NALJAD

Joonas tuleb esimesel koolipäeval väga halvas tujus koju: «Pettus! Koolis olid puupingid, kuigi see pidi olema esimene klass.»

Väike Teet mängib õues. Siis kostab rõdult ema hää: «Teet!»

Vastust ei tule.

«Teet!»

Poiss ei tee kuulmagi.

«Teet!!!»

Nüüd tuleb Teet tuppa.

«Miks sa kohe ei tulnud, kui sind hüüdsin?»

«Ma kuulsin alles siis, kui sa mind kolmandat korda hüüdsid.»

Naine tutvub internetis mehega, kes talle algusest peale meeldib. Ainus mure on see, et elatakse teineteisest kaugel. Et asi edasi areneks, otsustab naine mehe endale külla kutsuda, too on juba korduvalt vihjanud, et tuleks hea meelega. Enne lõpliku lubaduse andmist uurib naine mehelt üle, kuidas tal napsitamise lood on. Mees vastab, et tarvitab vägijooki ainult tähtpäevadel või saunas, muul ajal mitte. Naine otsustab, et pole hullu, enamik joob peaaegu igal õhtul paar õlut.

Nad kohtuvad, kallista-

vad ja on õnnelikud. Naise juurde jõudes paneb mees asjad käest, vaatab ringi ja küsib: «Kuule, mis tähtpäev täna on?» — «Mina küll ei tea, et mingi tähtpäev oleks. Mis siis?» — «Ei midagi. Ma lähen siis sauna.»

Tolliametnik asub laeva üle vaatama: «Narkootikume on?»

Laevaomanik võtab kohvri välja: «On. Näete, palun, herooin, kokaiin...»

Tolliametnikul silmad põlevad: «Aga võib-olla on relvi ka?»

Laevaomanik otsib teise kohvri: «Palun, Makarov, Kalašnikov, padrunid. Kõik on olemas.»

Tolliametnik kavalalt: «Valuutat on siis vist ka?»

Peremees võtab kolmanda kohvri: «Näete, miljon dollarit, palun.»

Tolliametnik: «Ja see kõik on teie oma?»

Peremees: «Ei, see on teie oma. Minu oma on trümmis.»

Külasepp ütleb uuele õpipoisile: «Varsti võtan ma tullest raua välja. Kui pead noogutan, löö selle pihta kõvasti vasaraga.»

Ja nii sai õpipoisist kohe sepp.

NIMEPÄEV

Täna nimepäevalised on Arved, Arvid ja Arvi, homsed Ülo, Ülev, Ülari, Üllari, Üllart, Üllas ja Üllo ning esmaspäevalised Maive, Maivi, Taive ja Taivi.

Ahjud
pliidid
kaminad
korstnad

tel 5557 2424

Ahjuproff

Midagi enam kui soe ruum

OÜ Valmos ostab

KASE-SPOONIPAKKU

- oksavaba, sirge, tüüka-pakk Ø alates 25 cm
- hind 77–192 €/m³ (OÜ Valmose platsil) ja

KASESAEPALKI.

OÜ Valmos, Lemmetsa küla, Audru vald, 88311 Pärnumaa
Allan Mägi, tel 502 5838.

ROGER PUIT

AS ROGER PUIT OSTAB JÄTKUVALT ERAMETSKONNA LOOMISE EESMÄRGIL TALUMAID

HOOLI OMA METSA TULEVIKUST.
HELISTA TEL 434 7647, 504 1062, FAKS 434 7710.
ROGERPUIT@HOT.EE

SUURE-JAANI SÜGISLAAT

14. septembril 2013 Suure-Jaanis Ilmatari platsil

LAADAPROGRAMM

10.00 Laada avamine.

Laadatuju hoiab üleväl päevajuht EMIL RUTIKU.

10.00-16.00

Kauplemine eelistatult **Eesti toodetega** (istikud, puutöö, käsitöö, kohalik toidukraam, kala jpm).

Kirbuturul võimalik osta-müüa-vahetada riideid, nipsasju, vanavara, raamatuid.

10.00-15.00

Erinevad töötoad (sepp, korvpunumine, vigursõlmimine jpm).

Igal täistunnil valla isetegevuslaste esinemised.

14.00 Valla parima õunapiruka konkurs.

ÕNNELOOS, RATSUTAMINE, PÖORLEV AUTO, BATUUDID, LOOMAD

LAADAPILET 1 €, allameetrimised tasuta.

Piletistjate vahel loositakse välja auhinna!

KORRALDAJAD: Suure-Jaani vallavalitsus

Suure-Jaani kultuurimaja

Lisainfo telefonidel 526 4590, 522 1846.

KAUPLEJATE REGISTREERIMISE vorm

www.suure-jaani.ee

kell 11-13.

Saab degusteerida parimaid grilliroogi, bbq toitusid, süte sees küpsetatud veiseliha ja palju muudki. Jagatakse näpunäiteid grillimiseks ja barbeque'ks.

Maailmakuulsat BBQ guru Enn Tobrelutsu grillitöö KOOLITUS

TEHNOÜLEVAATUSED

KÕIKIDELE SÕIDUKITELE, TRAKTORITELE JA LIIKURMASINATELE.

Et ennetada probleeme tehnoulevaatusel, pakume autoomanikele, kelle sõiduki numbrimärk lõpeb numbriga 7, 8, 9 või 0, **TEHA ÜLEVAATUS JUBA TÄNA.**

AS RAE

Leola t 62, tel 433 0982

• E-R kl 8–17.30

• L kl 9–13

Raua t 18, tel 434 9609

• E-R kl 8.30–17.30

• L kl 9–13

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0042, madis.luik@ajaleht.ee

26.

Homme kell 14 algab Viljandi linnastaadionil Eesti jalgpalli meistrivõistluste esiliiga 26. vooru kohtumine, milles kohaliku klubi Tulevik esindus läheb vastamisi FC Flora teise meeskonnaga.

Nädala pärast peetakse Viljandi linnastaadionil maakonna veteranide kergejõustiku meistrivõistlusi. Kohalike kõrval on sinna osalema oodatud spordihuvilised kogu Eestist. Pilt on tehtud tänavustel Sakala mängudel, kus samuti oli seenioridel mitmel alal võimalus eakaaslastega mõõtu võtta.

2 x MARKO SAARM

SPORDIVETERANID

Viljandimaa seeniorid lisavad ühistegevusele veidi särtsu

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Tänavu mais oma ühingu 50. aastapäeva tähistanud Viljandimaa spordiveteranid valisid endale ühtlasi uued juhid, kes seadsid eesmärgiks veidi raugenud ühistegevusele rohkem särtsu sisse puhuda ja veelgi suuremat hulka eakaaslasti kaasa haarata.

Viljandi spordiveteranide koondise seitsmeliikmelise juhatuse esimehe kohustustesse astunud kergejõustiklase taustaga Artur Saar avaldas lootust, et tulevikus laieneb ühingu liikmete harrastatavate spordialade ring ning uusi inukaid veterane tuleb juurde. Nüüdseks on ta umbes kolm kuud selles ametis olnud ning ütleb, et koondise liikmeskonnas kuulub ligemale 150 inimest, neist aktiivseid kaasalööjaid on kolmandik.

«Kindlasti on meie esmane ülesanne kaasata veelgi aktiiv-

semalt seniseid liikmeid. Tõsi, paljud neist on juba võrdlemisi eakad,» lausus ta.

Eriti oodatud on noored veteranid

Elukutselt sõjaväelase Artur Saare sõnul on sportlikud mõõduvõetud veteranidele hea proovikivi.

«Väga paljud keskikka jõudnud ei tea veteranide sportimisvõimalustest kuigi palju. Meie üks ülesanne ongi neid võimalusi laiemale ringile tutvustada,» kõneles ta.

Ühingu juht tõi näiteks kergejõustiku, kus veteranide mõõduvõttudele on oodatud osalejad alates 35. eluaastast. «Selles eas mehed ja naised on paljudel aladel veel tegevsporidiski. Veteranide mõõduvõtt pole aga orienteeritud niivõrd tulemusele kui osavõtule. Samas pakub see ikkagi võistlusmomenti.»

Hädapasu on pole spordiveteranide koondise juhatusel Saare sõnul vaja puhuda, sest Viljandimaa seeniorid on ikka olnud võistlushimulised ning näidanud oma sportlikkust paljudel aladel.

«Meie kergejõustiklased on läbi aegade tublid olnud nii rahvusvahelistel kui Eesti enda mõõduvõttudel. Sama võib öelda suusaspordihuviliste kohta. Populaarsed on ka võrk- ja korvpall ning lauatenis. Seda loetelu võiks veel jätkata,» kõneles Saar. «Samas on mõnel alal veteraniikka jõudnud harrastajaid, kes samuti meie maakonda ja ühingu võistlustel esindada võiksid.»

50

Viljandi spordiveteranide koondis asutati 50 aastat tagasi 14. mail 1963.

Spordiveteranide koondise juhi arvates peakski ühingu oma tegevusse haarama just noorema põlvkonna veterane.

«Eri aladel on veteranide nooremad klassid kokku lepitud erinevalt ning just nendes nooremates klassides on Viljandimaa olnud tavapärast

tagasihoidlikumalt esindatud,» nentis ta.

Ühenduse eestvedajatel mõlguvad mõttes aga teisedki plaanid. «Meil on väga palju ajaloolist materjali, eekõige pilte. Sestap on idanemas mõte koostada meie seniseid tegevusi ja saavutusi kajastav näitus,» tõi Artur Saar näite. «Kuidas ja mil moel see idee teoks saab, seda tuleb veel nuputada.»

Nädala pärast kohtutakse staadionil

Viljandi spordiveteranide koondise järgmiseks prooviks on nädala pärast, 7. septembril Viljandi staadionil asetleidvad traditsioonilised, ent seekord tavapärast veidi suurejoonelisemad maakonna veteranide kergejõustiku meistrivõistlused. Et osalejate ringi kasvatada, on korraldajad mõõduvõtu kuulutanud lahtiseks ja ootavad neid kogu Eestist.

«Nii mõnigi kaugemalt tulija on endast juba märku andnud,» rõõmustas Artur Saar ning kutsus kõiki 35-aastasi ja vanemaid viljandimaalasi end eri aladel proovile panema.

Viljandimaa lahtised vete-

Viljandi spordiveteranide koondise juhatuse esimees Artur Saar

ranide kergejõustiku meistrivõistlused algavad tuleval laupäeval kell 10 ning korraldajate kinnitust mööda peetakse need rahvusvahelise veteranide võistlusmäärustiku järgi: kavas on näiteks just sellele sportlaste rühmale mõeldud heidete mitmevõistlus.

«Mõõduvõtt on kuulutatud küll lahtiseks, ent oma maakonna paremaid peame ikka eraldi meeles,» lisas Artur Saar lõpetuseks.

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.ajaleht.ee/>
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee, kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Siim Piirak (uudised) 433 0084
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Kadri Soon, Ülle Mällmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtsmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Küljendaja-kujundaja Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rüütli t 14, 80010 Pärnu. Toimetuse käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas. Tiraaž 8702

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressiohkuskesse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Neljapäeval sündis Viljandis tüdruk.

135 AASTA EEST Sakala, 26. VIII 1878

Wöeralt maalt. Saksamaalt. Kurjategija Hödel, kes Saksamaa keisrit püstoliga laskis ja keda kohus surma nuhtluse alla mõistis, on 4./16. augustil oma trahwi kätte saanud, kus tema pää otsast ära raiuti. Nagu töö, nõnda palk! — Tõine sarnane kurjategija, Nobling, on ennast haigemajas ise ära tahtnud tappa, sell kombel, et kääridega omi sooni kati hakanud lõikama, mis aga veel aegsaste tähele pandi, nii et haavadest suurt wiga ei ole.

Eesti
ERAMETS

ostame
METSAKINNISTUID

üle Eesti: tel 507 2544
www.erametsa.ee

METSALE HEA PEREMEES!

KINNISVARA

Müüa 1/2 majaosa, elamumaa Uueveskil. Tel 5553 1124.

Müüa 1-toal korter Männimäel. Tel 5332 4792.

Müüa 3-toaline keskküttega korter Õisus. Tel 5563 8551.

Müüa 3-toal korter Ramsil. Tel 518 6968.

Müüa 4-toaline korter Männimäel, otse omanikult. Tel 5395 1344.

Ostan 1-toal korteri Karksi-Nuias. Tel 505 1257.

Ostan maad ja metsa. Tel 511 1666.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Perekond soovib üürida ahiküttega korteri Viljandis. Tel 5550 1043.

Soovin vahetada 2-toal korteri suurema korteri vastu Paalalinna. Tel 5811 6978, Aare.

Soovin üürida korteri Viljandis. Tel 527 7074.

SÕIDUKID

Müüa heas sõidukorras 1996. a Volvo 440 1.9TD, punane, ei roosteta, ökonoomne. Tel 5870 7703.

TEENUSED

Salvkaevude valmistamine aasta ringi, veetrasside kaevamine ja septikute paigaldus. Info tel 5620 2420, www.amendero.eu/kaev.

Teeme renoveerimis- ja üldehitustöid. Tel 512 8636.

Halumasin. Tel 5563 8552.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, h 1,09 €/min, 24 h.

Kaevude puhastus, sanitaartehnilised tööd. Tel 5813 5496.

Katuseehitus ja remonditööd. Fassaadid ja üldehitus. Tel 5821 0308.

ENDEL LOTT

5. I 1952 — 22. VIII 2013

Urni muldasängitamine on laupäeval, 7. septembril kell 11 Kõpu kalmistul.

Omaksed

Mälestame lahkunud sugulast

ENDEL LOTTI

Avaldame siirast kaastunnet lähedastele.

Perekonnad Rohtlad

Südamlik kaastunne Katile perega kalli ema, vanaema ja ämma

AINO MATSONI

kaotuse puhul.

Perekonnad Savik ja Ületoa

Südamlik kaastunne Kati ja Eva peredele kalli ema

AINO MATSONI

kaotuse puhul.

Virve, Eha ja Juhan

AS ESRO teatab, et alates 1. oktoobrist 2013. a muutub Viljandi ja Jämejala kaugkütte võrgupiirkonnas soojusenergia müügihind.

Uus piirhind on koos käibemaksuga 68,20 €/MWh.

Korstnapühkija. Tel 5561 1712.

Ohtlike puude raie ja puude hooldustööd. Tel 5686 6157.

VISTEKEL OÜ pakub

tagaluuk்தွတုက-furgoonautoga (2,5 t või 21 m³)

KOLIMIS- ja VEOTEENUSEID üle Eesti.

Teave tel 5344 5466.

Parandan ja teen uusi korstnaotsi. Tel 5897 6867.

Pottsepatööd. Tel 5849 8685.

LAENUD METSA- JA PÕLLUMAA TAGATISEL

intressiga alates 15% aastas ning tähtajaga kuni viis aastat.

Tegemist on finantsteenusega. Enne laenu taotlemist tutvuge tingimustega ja konsulteerige spetsialistiga!

Krediidi kulukuse määra tüüpnaide: laenu summas 5000 € tähtajaga 5 aastat – 15,51%.

Baltic Credit OÜ, tel 5666 5049, e-post info@balticcredit.ee

Saksa takso 1316.

Salvkaevude kaevamine ja puhastamine. Tel 5672 7555.

AS ACROPOLIS

EHITAB JA REMONDIB KRUUSATEID JA TRUUBE NING MÜÜB

- liiva,
- sõelutud liiva,
- kruusa,
- purustatud kruusa,
- killustikku.

INFO ja TELLIMINE tel 524 1222. e-post kristjan@acropolis.ee

Traktor Avant 630, kühvel, kopp, augupuur. Tel 5362 9519.

Treitööd. Tel 505 0200.

Üldehitustööd vundamendist lõppviimistluseni, ka metallkonstruktsioonil. Tel 5556 6995, 5649 2353.

Südamlik kaastunne Evale ja Katile peredega ema

AINO MATSONI

kaotuse puhul.

Lea perega

Südamlik kaastunne Arvile, Tiilele ja Tiinale kalli ema, ämma ja vanaema

LINDA KOTSARI

kaotuse puhul.

Olustvere maanaiste selts

Südamlik kaastunne Valdek Kotsarile ema

LINDA KOTSARI

kaotuse puhul.

AS ATKO Grupp

Mälestame kallist naabrinaist

IVI PIIRI

Siiras kaastunne omastele.

Naabrid Pärn, Päeva, Paju ja Viiding

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid, metsamaterjali ja raieõigust.

Pärnu, Riia mnt 87
info@vesmel.ee
Tel 502 0471, faks 443 2550.

Puit- ja krohvmajade värvimine, survepesu. Tel 5190 7192.

Rentida järelveetav korvüstuk (12 m). Tel 5667 1137.

TÖÖ

Akende restaureerimisega tegelev ettevõtte võtab tööle tootmisjuhi Viljandimaal. Töötasu alates 1700 €. Tel +372 5565 5359.

AS Tektuur vajab katlaoperaatorit. Palun tulla kohapeale või helistada tel 505 1257.

Vajame kaminapuude pakkijaid. Tel 5679 7034.

RÜBLIK

VIIRATSI LASTEAE

Viiratsi lasteaed Rüblik võtab tööle lasteaiaõpetaja (1,0 kohta, asendaja lapsehoolduspuhkuse ajaks). Avaldus, elulookirjeldus ja kvalifikatsioonile vastavate dokumentide koopiad saata 6. septembriks direktorile aadressil Viiratsi lasteaed, Nooruse t 3, 70101 Viiratsi või e-postiga luive.rehand@viiratsi.ee. Info tel 433 7363.

Viljandi lähedale maale vajatakse kütteperioodiks abilist (töötasu ja bensiiniraha). Tel 516 0381.

ÄRA ANDA

Kasutatud ahjupotid, -kivid. Veovõimalus. Tel 504 4315.

LOOMAD

Müüa hea lüpsilehm. Tel 5567 7265.

Müüa veebruaris sündinud lam-batalled 50 €/tk. Tel 518 2618.

Prantsuse pässküülikud ja rexid. Tel 5343 0867.

METSAMATERJAL

Metsä Forest Eesti AS ostab kasvavat metsa, metsamaad, palke, paberipuid, küttepuitu ja võsaraiejäätmeid. Tel 511 8671, 509 0200.

MÜÜK

Kuivad ja toored küttepuid. Tel 502 9596.

Süütame küünlad, mälestades 100. sünniaastapäeval

ELMAR KASKE

2. IX 1913 — 27. XI 1972

Lesk, lapsed ja lapselapsed peredega

Imelised, pehmed, hallid, äraäärmata kallid on su silmad sumedad.

Karl Ristikivi

HILJA KÄÄRIK

1. IX 1928 — 11. I 2011

Unustamatult kallist emakest, vanaema ja ämma mälestavad 85. sünniaastapäeval tütar ja poeg peredega.

Veel silmanurgast säratab september kollast päikest. "Nüüd kooli! Kooli!" äratav ta iga suurt ja väikest.

Ning õuntega, täis lusti meel, ta pillub lapsi kooliteel.

Ellen Niit

Kallid **LIISA** Kivilaan, **HANNA** Koks ja **MAUR** Lilienthal!

Soovime teile ja teie peredele ilusat koolitee algust ning õpirõõmu igasse päeva!

«Sakala» ja Ühinenud Ajalehtede pere

Lõhutud küttepuid. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Mahutid, septikud, lipumastid. Müük, vedu, paigaldus. Tel 5344 3556, info@plastekor.ee.

Müüa kase- ja lepaklotse 60 l võrgus, 1,50 € võrk. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa lõhutud küttepuid ja kütteklotse 40 l võrkkotis, hind 1,50 €. Tel 5683 0454.

Müüa põranda-, voodri- ja ehituslaudu. Eri laiused. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Pakitud kütteklotsid ja kamina-puud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Toores lepp 26 €/rm. Tel 5563 8552.

OST

AS Rõngu Mahl ostab aia- ja metsamarju. Info tel 745 9565.

Metsakinnistute ja raide ost (sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpo-teegiga koormatud metsakinnistud). Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel.

Tel 510 3681, andrus@grundar.ee faks 447 0525, Lille 4, Pärnu

Bacula AS ostab Aakres kuke-seeni ja männiriisikaid. Tel 517 4059.

Ostan Belarusile taha haakesse kühvli. Tel 5665 9175.

Ostan vanu katalüsaatoreid. Tel 504 4777, www.remetal.ee.

OÜ OK Mets ostab raieõigust, metsamaad, ümarmaterjali. Ülestöötamine ja vedu. Tel 527 8119, 503 3379.

PÕLLUNDUS

Müüa mahekartuleid ja -köögivilju. Tel 5663 1983, Saariku talu Tarvastus.

KASUTATUD ASJAD

Müüa eestiaegne raadio RET, magnetofon Jauza, kaasaskantavad raadiod ja magnetofonid, aidakaal, pommidega kaal. Tel 5827 7841.

Ostan töökorras muruniiduki (sisepõlemismootoriga). Pakkumised tel 507 2305.

Müüa saunaahi (mat 6 mm, vee-särk, h 230 €), soojakuahi (buržuika, h 80 €) ja suitsuahi (h 270 €). Tel 503 6114.

Müüa nõukogudeaegsed foto-aparaadid ja õmblusmasin, kokkukäiv jalgratas, kreissae korpus, Žiguli-2101 ja -2103 raadiod. Tel 5827 7841.

Hankook

Müüa kasutatud rehve ja velgi Paala tee 52-a (Eesti Energia hoov). Tel 5647 5342, www.aalux.ee.

Müüa laste autoturvatool Cybex, vähe kasutatud, hind 50 €. Tel 510 1503.

Müüa vanemat tüüpi tugitoolid, kiiktool, dušinurga alus. Tel 5827 7841.

Müün korralikku mööblit ja muud majapidamiskraami. Küsi tel 5359 0947.

Nõukapood Turu t 13, vanavara ost-müük. Tel 5804 6910.

Ostan teie vanu üleliigseid asju ja aitan kaubikuga kolida. Tel 5649 5965.

Ostan vanaaegseid raamatuid, postkaarte, paberrahasid, mün-te, nõusid, maale, ikoone, meda-leid, hõbedat, mööblit, märke, ordeneid, dokumente, kellasid jne. Tel 5829 9810.

Ostan veneaegseid ja vanemaid mün-te, rahasid, rinnamärke, meda-leid, kellasid, ehteid, mängu-asju, fototehnikat, postkaarte ja raamatuid. Tel 5845 5341.

Ostan vanemat kunsti (maale, graafikat, skulptuure, keraami-kat, ehteid, käsimaalinguga portselani jm), vanu pildiraame, mol-berti, kunstiraamatuid, postkaar-te. Tel 5564 3635, 443 0044.

Ostan vanu fotosid, postkaarte, mün-te, lauanõusid ja muud va-navara. Tel 517 4050.

Ostan raamatuid, ka nõukogude-aegseid. Tel 5669 3386.

Ostan vanu raamatuid, märke, medaleid, ordeneid, mün-te, paberrahasid, hõbedat, ehteid, postkaarte, fotosid, märke, mänguasju, fotoapa-raate, portselani, lauanõusid, mööblit jm. Tel 5629 8981.

Ostan vinüülplaate ja vanu jõulu-ehteid. Tel 5669 3386.

Vanade müntide, märkide, meda-lite, postkaartide, kunsti, täis-puitmööbli, nõude, mänguasjade ost. Tel 5566 3939.

TEATED

Halliste valla teeninduspiirkonnas hakkavad 1. oktoobrist keh-tima uued vee ja kanalisatsiooni müügihinnad: külm vesi (elanikud/asutused) 1,20 €/m³; vee kanaliseerimine (elanikud/asu-tused) 1,20 €/m³. Hindadele lisan-dub Eesti Vabariigis kehtestatud käibemaks. Hinnad on kooskõ-lastatud Halliste vallavalituse 26.08.13 korraldusega nr 197.

Karksi vallavalitsus teatab, et peremehetu rajatisena on arvele võetud Viljandimaal Karksi vallas Karksi-Nuias asuv Pärnu mnt parkla. Rajatise omanik ei ole teada. Vastuväited nimetatud ra-jatise peremehetuse kohta esita-da kirjalikult Karksi vallavalitsu-sele (Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia, Karksi vald, 69104 Viljan-dimaa) kahe kuu jooksul pärast käesoleva teate avaldamist.

Line-tants algajatele neljapäeviti kl 20—21 Männimäe tee 26 saalis. Alustame 5. septembril. Info tel 5561 8917, www.rskpower.com.

Buss viib 21. septembril Pala-muse laadale. Tel 504 4315.

Täna kl 10 raekoja pargis Viljan-di vanakraamiturg.

KAOTATUD

Karula—Peetrimõisa kandis ka-dunud Pärsia kass. Leidjal palun helistada tel 520 5163.

Studio Maerobic nüüd Viljandi kesklinnas

Mainori keskuse II korrusel, Tallinna t 19/21

TULE TRENNI!
Registreeru proovitreeningutele.

Pump fx, zumba, jooga jpm treeninguid.
Avar treeningusaal ja uued toredad treenerid.

Treeninghooja avamine on 8. septembril, Viljandi zumba sünnipäeval koos zumba-treeningute ning treenerite Margit Oksa, Helen Pariku ja külalistreeneri Regina Evert-Tammistuga.

Kell 17.00 Zumba basic steps (alustajatele ja teistele huvilistele)
Kell 17.30 Zumba toning (lihtne tantsuline lihastreening kerge zumba-hantlitega)
Kell 18.00 Zumba (tantsuline fitness-treening ladina rütmides)
Kell 19.00 Loosimine ja sünnipäevavordi söömine

Ühe treeningu hind 2 €, kogu päeva pääse 4 €. Kehtivad kuukaardid.

Alates 8. septembrist pühapäevased zumbatomic-tunnid lastele.
Kell 14.30 Zumbatomic Lil' Starz 4—8-aastastele
Kell 15.30 Zumbatomic Big Starz 9—14-aastastele

Info tel 523 4591, margit.oksa.maerobic.eu, www.maerobic.eu

ARAVETE SAEVESKI

OSTAB KASESAEPAKKU
(pikkus 3 ja 3,2 m, läbimõõt 18+ cm).

Lisainformatsioon tel 528 7186,
e-post timo@aravete.ee

KÜTTEKOLLETE EHITUS JA REMONT

• Suitsu- ja ventilatsioonilõõride renoveerimine uudse FuranFlex tehnoloogiaga

• Ventilatsioonilõõride ümberehitamine suitsulõõrideks

 www.korstenpuhtaks.ee
5199 8097

www.korstenpuhtaks.ee

PAPPA PIZZA®
EST 1995

I klassi minejatele on 1. septembril aabitsa ettenäitamisel

VÄIKE PITSA JA CAPPY TASUTA!

Tel 433 3906
Tallinna t 8 ja Männimäe Selver

MAKSIFOTO
fotoateljee on teadmistepäeval, 1. septembril avatud 10–16.

NB! Ateljeefotode tellimisel saad kaasa pildifailid.

Head lapsed saavad kommi ka!

Maksifoto * Tartu tn 3 * Tel: 433 3089 * digi@maksifoto.ee
Teenindame teid täõpäevadel 10–18, laupäeval 9–15.

10 toredat harjutusvihikut koolieelikule kirjastuselt Nutivihik!

Küsi Apollost ja Rahva Raamatust!

 www.nutivihik.ee

OLLY KATUSED ja LISATARVIKUD
TERASPROFIILID

KINDEL KATUS OTSE TOOTJALT!

5347 4353 • viljandi@olly.ee
Leola 58, Viljandi
www.olly.ee

VESTMAN

P Ö L L U V A R A

OSTAME PÖLLUMAAD
5340 4975
polluvara@vestman.ee
www.vestman.ee

SDE
hoolimise jõud

Sooime head uut õppeaastat!

TÖÖ-OTSIJA,
KEL AASTAID ÜLE 50,
KÜLASTA TÖÖTUKASSA TÖÖOTSINGU TÖÖTUBA

- Tutvustame tööotsimise võimalusi
- Anname soovitusi kandideerimis-dokumentide koostamisel (CV, kaaskiri, motivatsioonikiri)
- Räägime tööintervjuust
- Grupitöös osalejatel on võimalus vahetada kogemusi, saada kasulikke nõuandeid ja kontakte

TÖÖOTSINGU TÖÖTUBA TOIMUB TÖÖTUKASSA KARJÄÄRIINFOTOAS
Viljandi Tallinna 19/21
17.09. JA 24.09.2013 KELL 16.00–18.00

TÖÖTUPPA REGISTREERIMINE:

- töötukassa infotelefonil 15501 (lauatelefonilt tasuta)
- e-postil 15501@tootukassa.ee
- töötukassa karjääriinfotoas

Töötuba toimub eesti keeles

Skype: tootukassa
www.tootukassa.ee
Vabad töökohad: iseteenindus.tootukassa.ee

Registreeru soodushinnaga kuni 6. septembrini!

Maraton on elamus!

 heade mõtete linn

SEB TARTU RATTAMARATON

15. september
89/40 km

www.tartumaraton.ee